

Sosiaalisesti kestävä luonnonsuojelu päätöksenteossa

Kalastusneuvos Eija Kirjavainen,
Maa- ja metsätalousministeriö

19.3.2018

- **Roolinne saimaannorpan suojelutyössä?**

Maa- ja metsätalousministeriön nimittämän saimaannorppa ja kalastus –seurantaryhmän puheenjohtaja kahdessa peräkkäisessä ryhmässä

Valtionneuvoston asetusten esittelijä kahdesti.

Kalastusrajoitusten toimeenpanon johtaminen. Hankkeiden käynnistäminen.

Sosiaalisesti kestävä ratkaisu vaikea saavuttaa, jos mukana olevat tahot eivät luota prosessiin ja virkamiesten puolueettomuuteen.

Myös prosessin kulku täytyy tietää ennalta, jotta siihen voi osallistua ja aidosti vaikuttaa. Lain ja asetusten teon prosessi sidosryhmillä eri tavoin tiedossa.

Ikävistä asioista on pystyttävä kertomaan avoimesti ja perustella prosessi ja ratkaisu.

19.3.2018

- **Miten eri sidosryhmät saatiin pelaamaan yhteen?**

Lähtötilanne: ei yhteistä näkemystä kannan tilasta, eikä alueesta, jolla eläimet liikkuvat eikä riskistä, jolla norppa jää kalanpyydykseen eri pyydysten osalta

Yhteistyö lisääntyi ja näkemykset lähenivät seurantaryhmän työn aikana. Alun epäluottamuksen ilmapiiristä alettiin ensin kuuntelemaan toisia ja sen jälkeen yhteistyötä alkoi syntyä.

Ratkaisun hakemisessa on synnyttävä aito kohtaaminen virkamiesten ja eri osapuolten kanssa. Annettujen kommenttien vastaanottaminen ja kuuntelu tärkeää tasapuolisesti. Tämä lisää osallisuutta ja tunnetta voivansa vaikuttaa prosessiin ja luottamusta siihen. Kun sidosryhmät eri lähestymiskulmista luottavat prosessiin, saadaan syntymään luottamuksen ilmapiiri ja yhteistyö lisääntyy.

19.3.2018

- **Mikä onnistui?**

Kalastusrajoitukset ovat vaikuttaneet kannan kasvuun myönteisesti. Saimaalla voi kalastaa kaikilla pyydyksillä. Uusia pyydyksiä kehitetään. Tietoisuus suojelutarpeesta ja suojelukeinoista kasvanut. Näkemykset eri osapuolilla lähentyneet ja yhteistyö on lisääntynyt. Myös avoimuus on lisääntynyt.

19.3.2018

- **Mikä epäonnistui ja miksi?**

Kalastusrajoitusten aluerajausten teko vaikeaa. Alue hyvin laaja ja vaatisi todella tarkan läpikäymisen alueiden osalta. Esiintymisalueella hyvin vaikea tehdä karttajarjoituksia.

Vapaaehtoinen sopiminen kattavasti vaikeaa, koska toimimattomia osakaskuntia niin paljon.

Osakaskuntien toimintakyky voi laskea etenkin niiden osalta, joilla ei sopimusta. Sopimuksen tehneet saavat korvauksen ja toiminta voi piristyä. Mutta ilman sopimusta olevissa osakaskunnissa kiinnostus kalastuksen järjestämiseen, kalavarojen hoitoon ja valvontaan voi vähentyä. Vaikuttaa vaelluskalakantojen hoitoon ja kalastukseen sekä kaupalliseen että vapaa-ajankalastukseen.

19.3.2018

- Matkan varrella opittua:
- Kestävyyden (ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen) eri ulottuvuuksien huomioon ottaminen vaikeaa, koska mitattavuus vaihtelee:
 - ekologinen: kannan tila
 - taloudellinen: euro
 - sosiaalinen: siedettävä ratkaisu, miten mitataan ja eri tasoilla (yleinen taso, yhteisön taso, yksikön taso). Prosessi suunniteltava huolella.
- Viestinviejä joutuu usein ongelmiin omien joukossa
- Kalastuksen säätelyssä eri pyydysten käytön rajoittaminen vaikuttaa saalinjakoon
- Negatiivisten vaikutusten tunnustaminen tärkeää, ei saa vähätellä. Myös kiitosta pitää jakaa.
- Ratkaisun on kytkeydyttävä niihin ihmisiin, joita ongelma koskee
- **Luottamus, avoimuus, yhteinen tilannekuva ja yhdessä tehty ratkaisu helpottavat toimeenpanoa ja tulosten saavuttamista**

19.3.2018

